

יאיר ניצני מרים גבה

הנוער העובד והמודד

הקריאה "לך לעבוד" לא הפכה אותי בנעוריי לטייקון. עכשיו אני מעודד כל יוזמה עסקית של בנותיי, כי לכו תדעו

להפתעתי, הנגלה הראשונה אזלה בתוך כמה ימים. מכיוון שברור הזה מה שלא מצולם לא קיים, הבנות השתלטו על אמצעי הצילום שלי. הן נעמדו בכל מיני פוזות בפינות חמד בתל אביב והסביבה עם המוצר החדש והקפידו על תאורה, על זוויות צילום ועל סטיילינג שלא היו מביישים את ג'יג'י חדיה. בעזרת האחות הבוגרת הן הקימו אתר אינטרנט מסחרי, שבו אפשר לבצע הזמנות. הן פנו למשפיעניות אינטרנט בתחום האופנה וביקשו שיפרגנו למוצר שלהן, והחלו לקבל תגובות מרחבי העיר לם, כולל מחברה באוסטרליה שמעוניינת בשיתוף פעולה (המייל היחיד שאני זכיתי לקבל אי פעם מאוסטרליה היה של נוכל שסיפר לי שאני היורש של נסיך אפריי-קני). יש להן אפילו תוכנת ניהול בנייה, שמודיעה להן על כל גולש שנכנס לאתר, היכן הוא נתקע ואם ביצע רכישה.

את הבעיה הלוגיסטית והבעיה הכלכלית של תפעול מערך משלוחים פתרו הבנות באופן יעיל ומקורי, כשמינו אותי לשליח ללא תמורה. נכון שבפועל אני סוחב חבילות בחדרי מדרגות ומוסר אותן לילדות בנות 15, אבל אם שואלים אותי – אני הייטקיסט שעובד בסטארטאפ בתחום האופנה.

מובן שברגע שזיהיתי את ההצלחה, ניסיתי להידבק ולהיכנס כשותף. הבנות בהחירוי לי שזה לא יקרה, ושכדאי שאתרכו בתפקיד הנוכחי, שמשלב את השליחויות יחד עם מימון ההוצאות השוטפות של העסק. הוסבר לי בא-ריכות שאני לא שותף ברווחים, ושמעמדי דומה לזה של בני משפחה של אלון כהן, היוזמת בת ה-18 מחדרה, שכל בני משפחתה עובדים אצלה במפעל התמרוקים המשגשג.

כדי לנסות להגדיל את תפקידי בעסק ולהוכיח שיש לי כישורים נוספים חוץ מרישיון נהיגה, הצעתי ליזמות הצעירות לנצל את העובדה שאני זה שמשנע את המוצרים ללקוחות ולהוסיף להם מוצר נוסף בשם "שליחות עם שיר" – כך שלקוחה שמזמינה באתר תוכל לקבל ממני, תמורת כמה שקלים, גם ביצוע של שיר לבחירתה עם קבלת המשלוח. הבנות אמרו שמדובר ברי-עיון מצוין שיש לו בעיה אחת: שאנחנו כבר לא בסבנטיו. הן הוסיפו שלקהל הלקוחות המעודכן שלהן אין שום עניין בשירים שלי, וגם לא ברי-

עיונות השיווקיים המיושנים שלי. ניסיתי להציע שאבקש מחברים מפורסמים להצטלם עם המוצר ולהעלות את התמונות לרשתות החברתיות שלהם, אך הן הסבירו לי בעדינות שגילם של החברים עלול לגרום נזק בלתי הפיך למוצג הצעיר והסקסי שלהן, ושעדיף שאשמור את האנרגיות שלי למשלוחים הבאים. אתמול הודעתי לגברת הראשונה שמכיוון שהלימודים בשנה הקרובה עומדים להיערך בזמן, ולא ברור מה יהיה הערך של למידה תוך כדי שכיבה במיטה, אני מציע לפטור את הילדה מבית הספר בשנה הקרובה ולתת לה להתרכז בעסק. זה לא שהיא מפסיקה ללמוד, היא פשוט יוצאת לחל"ל – חופשה ללא תיכון. חוץ מזה, ניהול של עסק משלה יאפשר לה ללמוד דברים שהיא בחיים לא תלמד בבית ספר. נגיד – איך לקנות בית להורים שלך לפני גיל 18. ●

yairn@israelhayom.co.il

דווקא בתחום ה-mall). בת אחרת פיתחה בשלב מסוים קריירה בתחום מכי-רת מיץ לעוברים ושבים. למרות שלא היה לה רישיון רוכלות וגם לא מודל כלכלי, ולמרות שעלות הלימונים היתה גבוהה יותר ממחיר הלימונדה (אם החיים נותנים לך לימונים, לפעמים עדיף להשאיר אותם ככה) – דאגתי לצלצל לשכנים ולהפציר בהם ללכת לקנות את התוצרת, כדי שהילדה תרגיש את טעמה המתוק (או הממוקת) של ההצלחה הכלכלית.

נראה שהאווירה היוזמת המפרגנת שניסיתי לייצר בבית חדרה גם לקטנה, שסיימה עכשיו את כיתה י'. היוזמות שלה הן דיגיטליות לחלוטין, ולאחרונה היא התחילה לדבר על עמוד אינסטגרם שהיא מקימה עם חברה, ועל כך שהן

איור: טל לזר

מתכוונות למכור מוצרי אופנה לבנות, שהן מייצרות. חשבתי שמדובר במיזם נעורים שיעלה לי כמה מאות שקלים ויעלם במהרה כשזה יימאס לה, בדיוק כמו הקור-קינט והסקטבורה. אבל כשהיא ביקשה ממני לפתוח לה חשבון בנק ולסדר לה פגישה עם רואה החשבון שלי, התחלתי לחשוד שמדובר בעסק רציני.

אחרי כמה שבועות של פגישות עם חברתה ועם יוע"צים, שכללו אסטרטג עסקי, מעצב מוצר ואיש שיווק, הבנתי שנפל דבר. לצמד בנות העשרה עדיין אין רישיון נהיגה, אבל כבר יש להן עסק. לשתי היוזמות הבוגרות של הבית מצטרפת עוד טייקונית, שאולי תסייע לי בחי-לומי לפרוש בקרוב.

פערי הדורות התחזרו לי כשניסיתי לספר להוריי, שע"ברו את גיל 90, מה זה אינסטגרם, ואיך התינוקות מוכרות מטפחת משי בחנות שאין לה כתובת וקיימת רק בטלפון. בינתיים נקנו הברדים, נגזרו ונתפרו, והמיזם יצא לדרך.

לא פעם תהיתי אם הוריהם של סטיב ג'ובס, אופ"רה ווינפרי או ג'ף בזוס חזו שהילד המנוזל שלהם, שמי-שחק בלגו על השטיח, יהיה בעתיד יזם גדול שירוויח מיליארדים. האם היו לכך סימנים מוקדמים בהתנהגות שלהם? האם כשהטייקונים הללו היו ילדים ורצו כסף לבי-זבזים בחופשת הקיץ, התשובה של הוריהם "לכו לעבוד!" עוררה אצלם מוטיבציה להצליח, או שבמקום לשמור כמו כולם את המטבעות בקופות חיסכון, הם הבינו שעדיף להם לייצר קופות ממותגות ולמכור אותן לכל החבר'ה מהכיתה במחיר מופקע (ג'ובס גם בטח דאג שאחרי שנתיים הקופה תתקלקל והם ייאלצו לקנות קופה מדרגם חרש).

נראה שהמשפט "לך לעבוד" לא תמיד מייצר טייקונים, כי הוא נאמר לי בנעוריי לא פעם. למרות שהלכתי ועב"דתי, רשימת העשירים היחידה שנכנסתי אליה היא מאה האנשים העשירים ביותר בכולסטרוול. כשהיינו נערים, לא היה מקובל לפזר כספים כמו שאנחנו משחררים לילדינו היום. כדי ללכת לקיוסק לקנות ארטיק או כדי לממן קניית תקלי"טים היינו צריכים ליזום עבודות, כשההיצע לא היה רחב והתרכזו בעבודות שלידן אפילו ג'ובים קיציים עכשוויים כמו טיגון צ'יפס במקדונלד'ס נראים כמו משרה של מתכנת בגוגל.

למשל, העבודה הנוצצת של סידור גגות – עב"ד דת קיץ שנועדה לקרר דירות ובתים נטולי מזגן, שהגג שלהם מזופת בזפת שחור וקולט חום. לא היית צריך להיות סייד מקצועי כדי לקנות דלי סיד ומברשות, לעלות לגג של מישוהו, למהול את הסיד במים ולסייד את הגג. כל מה שהיית צריך זה רק למצוא פראייר, שיחשוב שקצת סיד ומים באמת יעזרו לו לקרר את הבית באוגוסט, ושיהיה מוכן גם לשלם לך על זה.

אפשרות אחרת היתה עבודה במשלוחי פר-חים, שבוצעו ברכיבה על אופניים. אחרי דיווש באמצע הקיץ, הראש שלך הרגיש כמו בוילה. העבודה היתה מבוססת טיפים, אבל אם החנות היתה ממוקמת בעיר התחתית בחיפה והמשלוח היה לקצה הכרמל, היה עדיף להתפטר מייד, אחרת היתה סכנה שהזר הבא שתפגוש יהיה בהלוויה שלך.

חלקנו התחבר לאוצרות הטבע החינמיים, כדי לקטוף סכרס עם קופסת שימורים ריקה וסכין קשורה למקל. זה היה תהליך מורכב, שבסיומו היה צריך לנקות את הסכרס מהקוצים, לקרר אותם ולסחוב אותם לצומת, כדי לנסות למכור אותם לעוברים ושבים. אם לא התלבשת כראוי, סיימת את היום עם יותר קוצים בגוף מאשר בסכרס ממוצע.

באופן הכי אגואיסטי

רוש מכל עבודה ומחכה ליום שבו במקום שאני אפרנס את בנותיי, הן יפרנסו אותי, אני מעודד אצלן כל יוזמה עסקית. נראה שלשלושתן יש כישורים לא רעים. אחת מהן, למשל (כלי שמות, לא רוצה להסתבך עם מישהי שבעתיד אולי תוכל לקנות לי אוטו חדש), ביקשה ממני כשהייתה בכיתה א' שאדפיס לה כמה דפים שכללו תמונות שהיא העתיקה מאתר של פוקימון וכמה חידות בנושא, ואז מכרה את ה"עיתון" לחברות במחיר מופקע. למרות שהעסקה היתה די מפוקפקת מבחינה מוסרית והיו כמה הורים שהתלוננו על העושה מצד הילדה, עודדתי אותה להמשיך בתחום המו"לות (אם כי היום היא פעילה יותר